

18.6.2020

Kelan hallitus

Aika 18.6.2020 klo 9.00-12.00

Paikka Skype -kokous

Osallistujat

Puheenjohtaja Vertti Kiukas poissa kohdan 5.1

Varapuheenjohtaja Mira Nieminen

Jäsenet Tuija Brax

Leila Lehtinen

Vesa Rantahalvari

Juha Rehula

Saana Siekkinen

Timo Sipilä

Riitta Särkelä 1-6.1

Kirsi Varhila

Henkilöstön edustaja Tuija Sarlin

Esittelijä Outi Antila poissa kohdan 5.1

Sihteeri Heli Korhola

Läsnä Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma

Nina Nissilä

Pipsa Lotta Marjamäki

Anna-Stiina Lundqvist 5.1

Laura Kinnunen 5.2

Maria Leinvuo 5.2

Sami Rapiokallio 5.2 – 7.1

Pasi Lankinen 5.2 – 7.1

Heikki Launiemi 5.3 – 6.1

Janne Leinonen 6.1

Anne Neimala 6.1 – 7.1

Petteri Taponen 6.1 – 7.1

Eeva Uusi-Autti 7.1

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Vertti Kiukas avasi kokouksen.

2 Päätösvaltaisuuden toteaminen

Todettiin kokous päätösvaltaiseksi ja laillisesti kokoon kutsutuksi.

3 Pöytäkirjan tarkastaminen

Todettiin 20.5.2020 kokouksen pöytäkirja tarkastetuksi.

4 Asialistan hyväksyminen (liite 1)

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

5 Päätettävät asiat

Varapuheenjohtajan esittelystä

5.1 Kelan neuvottelukunnan asettaminen (liite 2)

Päätettiin nimetä Kansaneläkelaitoksen neuvottelukuntaan seuraavien tahojen edustajat ajalle 1.7.2020 – 31.6.2023

finanssineuvos Ulla Hämäläinen valtiovarainministeriöstä

johtaja Liisa Siika-aho sosiaali- ja terveysministeriöstä

johtava asiantuntija Katri Ojala AKAVA ry:stä

sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija Riitta Työläjä Toimihenkilö-keskusjärjestö STTK ry:stä

työmarkkinajohtaja Janne Makkola Suomen Yrittäjät ry:stä

toiminnanjohtaja Ismo Partanen Lääkäripalveluyritykset ry:stä

johtaja Tarja Myllärinen Suomen Kuntaliitosta

sosiaalipolitiikan asiantuntija Jani Sillanpää Suomen Ylioppilaskuntien liitto SYL ry:stä

pääjohtaja Markku Tervahauta Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta

toiminnanjohtaja Hanna-Kaisa Järvi Suomen Kuntoutusyrittäjät ry:stä

pääjohtaja Janne Viskari Digi- ja Väestövirastosta

ylivohtaja Riitta Maijala Suomen Akatemiasta
erityisasiantuntija Seija Lehtonen Työeläkevakuuttajat TELA ry:stä
pääjohtaja Markku Heikura Verohallinnosta
varapuheenjohtaja Pekka Köli Kelan toimihenkilöt ry:stä
tutkimusyksikön päällikkö Hennomari Mikkola Kelan tutkimuksesta
Lääkäripalveluyritykset ry:n edustajana toimitusjohtaja Ilpo Tolonen Docrates Syöpä-
sairaalaasta
sekä SOSTE ry:n esittäminä seuraavat kolme järjestöedustajaa
puheenjohtaja Ole Norrback Svenska Pensiönärsförbundet rf:stä ja Eläkeläisliittojen
etujärjestö EETU ry:stä
pääsihteeri Hanna Markkula-Kivisilta Pelastakaa Lapset ry:stä
sekä vammaisjärjestöjen edustajana pääjohtaja Petri Pohjonen Invalidiliitto ry:stä

Hallitus on kokouksessaan 20.5.2020 asettanut neuvottelukunnan 1.7.2020–31.6.2023 väliseksi ajaksi. Neuvottelukunnan puheenjohtajaksi nimettiin pääjohtaja Outi Antila. Lisäksi neuvottelukunta oikeutettiin valitsemaan itselleen varapuheenjohtajan ja sihteerin.

Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 12 §:n perusteella Kansaneläkelaitoksessa on Kansaneläkelaitoksen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on edistää ja kehittää sosiaaliturvan toteuttamiseen osallistuvien viranomaisten ja yhteisöjen yhteistyötä sekä palvelujen käyttäjien näkökulman huomioonottamista. Säännöksen mukaan Kelan hallitus asettaa neuvottelukunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa tulee olla viranomaisten, yhteisöjen ja etujärjestöjen sekä Kelan henkilöstön edustus.

Pääjohtajan esittelystä

- 5.2 Strategia ja ennakointityö sekä alustava vuosien 2021–2024 toiminta- ja taloussuunnitelma: Kelan strategia, strategisen kehittämisen kokonaisuus, budjettikehys (liite 3)

Päätettiin Kelan strategia, strategisen kehittämisen kokonaisuus ja budjettikehys toiminnan suunnittelun perustaksi.

Kelassa on vuoden 2020 aikana aloitettu jatkuvan toimintaympäristön seurannan ja ennakkoinnin toimintamallin kehittäminen. Tavoitteena on parantaa Kelan reagointikykyä ja muutosvalmiutta suhteessa toimintaympäristön tulevaisuuden muutoksiin.

Kelan hallitus nosti ennakkointityön tärkeimmäksi näkökulmaksi sosiaaliturvan toimeenpanon tehokkuuden. Myös asiakkaiden tarpeiden ja käyttäytymisen muutos sekä lainsäädännön muutostarpeiden ja toisaalta muutoksien toimeenpanoon liittyvien haasteiden ymmärtäminen nostettiin keskustelussa esiin.

Kelan strategia astui voimaan 2020. Strategian keskiössä on hyvinvoiva kansalainen. Todettiin, että Kelan strategiset tavoitteet kestävät aikaa ja myös poikkeustilanteen tuomia täysin uusia haasteita. Strategian perusta luotiin tiiviissä yhteistyössä hallituksen, koko Kelan ja Kelan keskeisten sidosryhmien kanssa. Strategian määrittelyssä ja arkeen kuljettamisessa on hyödynnetty palvelumuotoilua.

Tällä hetkellä käytettävissä oleviin arvioihin talouden tilasta perustuen Kelan hallitus hyväksyi 18.6.2020 suunnittelukauden 2021–2024 toiminta- ja taloussuunnitelman perustaksi, että Kelan toimintakulut ovat enintään 610,5 milj. euroa vuonna 2021. Kelan toimintakulujen prosenttiosuus kokonaiskuluista on enintään 3,7% vuonna 2021 sekä kokonaistuottavuuden muutos on positiivinen suunnittelukaudella 2021 – 2024. Vuoden 2020 toimintakulut ovat 627,7 milj. euroa.

Todettiin, että on tärkeää edistää kustannustietoisuutta ja kustannusten läpinäkyvyyttä. Käydyn keskustelun perusteella todettiin, että jatkossa esitetään tarkempaa kustannustietoa toimintakuluista sekä yksityiskohtaisempaa suunnittelu- ja seuranta-tietoa kehittämistoimenpiteiden ja lainmuutosten kustannuksista ja taloudellisista hyödyistä.

5.3 Kelan riskienhallintasuunnitelma 2021 (liite 4)

Päätettiin hyväksyä Kelan riskienhallintasuunnitelma.

Kelan riskienhallintasuunnitelma on valmisteltu pääjohtajan johdolla ja se perustuu Kelassa tunnistettuihin muutoshaasteisiin ja toimintaan liittyviin riskitekijöihin ja strategian valmistelun yhteydessä tunnistettuihin riskeihin.

Riskienhallintasuunnitelma sisältää kuvauksen riskienhallinnan periaatteista ja vastuista, toimintaympäristön keskeisistä muutoksista, Kelan vision, strategiset tavoitteet ja tunnistetut riskit sekä riskien kuvauksen ja hallintatoimenpiteet.

6 Linjattavat asiat

6.1 Kelan perustehtävän turvaaminen ja varautumisen yleinen tilanne (liite 5)

Pääjohtaja Outi Antila esitteli hallitukselle Kelan tilannekuvan koronaepidemiaan liittyen 15.6.2020 tilanteen mukaisesti.

Työmäärän kasvu ei ollut aivan niin suuri kuin oli ennakoitu ja kasvoi toisin kuin enna-koitiin. Työttömyysturvassa avointen hakemusten määrä on epidemian alkua edeltävää tasoa korkeammalla, vaikka ruuhka on purettu. Hakemuksia luodaan edelleen viime vuotta enemmän. Työttömyysturvahakemuksia on saapunut alkuvuoden aikana 71 % enemmän kuin viime vuonna. Työttömäksi valmistuneet lisäävät hakemusten määrää tulevina viikkoina.

Toimeentulotuessa pidemmät ratkaisujaksot ovat vähentäneet ratkaisumääriä viime vuodesta. Korona on lisännyt ratkaisuja, mutta muut tukitoimet vähentävät tarvetta. Kriisin pitkittyminen lisäänee tuen hakijoita.

Yleisen asumistuen hakemuksia on saapunut alkuvuoden aikana 16 % enemmän kuin viime vuonna. Työtilanne etuuskäsittelyssä on poikkeustilanne ja kevennetyt toimintatavat huomioiden hyvä, tilanne voi muuttua.

Käytiin läpi toimintakulujen ja -tuottojen kuukausikehitys, henkilötyövuosien kuukausikehitys, riskit ja niiden hallintatoimenpiteet, henkilöstön saatavuus, toimenpiteet koronavirusepidemian aiheuttaman kasvaneen työmäärän hallitsemiseksi, asiakaspalvelun kehitys, palvelujen saatavuus sekä etuushakemustöiden kokonaistilanne.

7 Tiedoksi olevat asiat

7.1 Pääjohtajan ajankohtaiskatsaus (liite 6)

Merkittiin katsaus tiedoksi.

Pääjohtajan ajankohtaiskatsauksessa esiteltiin etuuksien läpimenoajat, perustoimeentulotuen käsittelyaika ja tilanne, palvelutilanne, asiakaskokemuksen kehittäminen: Kelan palvelupisteet ja yhteispalvelupisteet, Kelan chattirobotit, henkilöstökokemusastrategian katsaus sekä kooste koronaviestinnästä.

Lisäksi annettiin tiedoksi koronaepidemian vaikutukset Kelassa -selvityksen tilanne. Selvityksen tavoitteena on varmistua Kelan riittävästä toimintakyvystä koronaepidemian aikana sekä varautumisesta tulevaan. Selvitystyö on käynnistetty tarkasteltavien osa-alueiden tiedonkeruulla ja jatkotyön suunnittelulla. Työ tähtää kattavaan tarkasteluun, jossa hyödynnetään toistaiseksi kertynyttä dokumentaatiota, tilastoja ja aiheeseen liittyviä muita selvityksiä sekä suoritetaan tiedonkeruuta asiantuntijahaastatteluin ja organisaation itsearviokyselyllä. Selvitysraportin valmistumisen arvioitu ajankohta on syksyllä, jolloin se annetaan hallitukselle tiedoksi.

7.1.1 Kelan vuoden 2019 tilintarkastajien 27.2.2020 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 4/2019 (liite 7)

Merkittiin tiedoksi Kelan vuoden 2019 tilintarkastajien 27.2.2020 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 4/2019.

7.2 Kelan valtuutettujen 18.2.2020 pitämän yleiskokouksen pöytäkirja nro 1/2020 (liite 8)

Merkittiin tiedoksi Kelan valtuutettujen 18.2.2020 pitämän yleiskokouksen pöytäkirja nro 1/2020.

8 Muut asiat

Hallituksen puheenjohtaja kiitti Kirsi Varhilaa ja Vesa Rantahalvaria hallitustyöskentelestä. Kirsi Varhila ja Vesa Rantahalvari ovat jättäneet eropyynnön Kelan hallituksesta. Kelan valtuutetut ovat nimittäneet kokouksessa 16.6.2020 Sosiaali- ja terveysministeriön edustajaksi ylijohtaja Heli Backmanin sosiaaliturva- ja vakuutusosastolta 1.8.2020 lukien ja Elinkeinoelämän keskusliiton edustajaksi johtaja Tommi Toivolan 1.7.2020 lukien.

8.1 Hallitusten jäsenten kysymykset seuraavaan kokoukseen, joka pidetään 1.9.2020.

Todettiin, että syyskaudella käydään keskusteluja Kelan roolista ja vaikuttamistyöstä.

9 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja Vertti Kiukas päätti kokouksen.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Vertti Kiukas
puheenjohtaja

Heli Korhola
sihteeri